

Politieke chaos rond kernenergie

Onenigheid looptijden kerncentrales verdeelt coalitie

Achtergrond - 11 augustus 2010

Met de komst van de centrum-rechtse bondsregering haalden de Duitse energiebedrijven vorig jaar opgelucht adem. Eindelijk zou het linkse anti-kernenergiebeleid worden teruggedraaid. Negen maanden later is daarvan nog niets te merken. "De chaos is compleet."

Plannen genoeg voor de *Ausstieg vom Ausstieg* - het terugdraaien van de geleidelijke afschaffing van kernenergie. Maar de regering van christendemocraten en liberalen kan het maar niet eens worden over de voorwaarden waaronder de Duitse kerncentrales langer open mogen blijven.

Stekker

Het nieuwste voorstel omvat de toepassing van nieuwe veiligheidsvoorschriften. Daarmee zou volgend jaar de stekker al kunnen uit de oudste van de zeventien kerncentrales in Duitsland - eerder nog dan verplicht bij de wet waarmee de rood-groene regering in 2002 de afschaffing van kernenergiewinning regelde. De moderne centrales zouden in ruil daarvoor langer open mogen openblijven.

De resterende looptijd van de kerncentrales vormt een van de belangrijkste kwesties in het huidige debat. Regering en energiebedrijven zijn het erover eens dat de centrales langer open moeten blijven dan de huidige maximale termijn van een jaar of tien. Kernenergie is relatief goedkoop, schoon, vermindert de afhankelijkheid van aardolie en zorgt voor werkgelegenheid. Maar hoeveel langer, daarover bestaat zelfs binnen de CDU/CSU onenigheid.

Maximale verlenging

De christendemocratische minister Norbert Röttgen van Milieu noemde afgelopen februari onverwacht acht jaar als maximale verlenging. Dat vinden veel partij- en coalitiegenoten veel te kort. De deelstaten Baden-Württemberg en Beieren, minister Rainer Brüderle (FDP) van Economische Zaken en verschillende fractieleden van de coalitiepartijen pleiten voor een verlenging van gemiddeld veertien jaar.

"Röttgen moet beseffen dat de meerderheid binnen de CDU/CSU kernenergie voor een langere tijd nodig acht dan hij, om een stabiele energievoorziening te waarborgen," aldus een woordvoerder van de christendemocratische fractie.

1 miljoen per dag

Röttgens critici vinden medestanders in de eigenaars van de kerncentrales, de vier grootste energiebedrijven in Duitsland E.on, RWE, Vattenfall en EnBW. Zij verdienen volgens weekblad *Die Zeit* aan de verkoop van kernenergie netto 1 miljoen euro per dag per centrale. De vier bedrijven hebben tijdens momenteel lopende onderhandelingen met de regering dertig miljard euro geboden om hun centrales twaalf jaar langer te mogen openhouden.

Er is de energiebedrijven daarnaast veel aan gelegen dat een geplande belasting op kernenergie van tafel verdwijnt. Bondskanselier Merkel presenteerde het plan voor deze zogenaamde *Brennelementesteuer* begin juni als compensatie voor de verlenging van de resterende looptijden. Daaraan wordt die echter niet gekoppeld. Dat betekent dat een volgend kabinet kan beslissen de kerncentrales weer vervroegd te sluiten, maar de belasting, die de schatkist jaarlijks 2,3 miljard euro moet opleveren, te behouden.

Ondergeschikte rol

De sociaaldemocraten en Groenen besloten tot de *Atomausstieg* uit milieu- en veiligheidsoverwegingen, zoals het ontbreken van een duurzame oplossing voor het kernafval. In het huidige kabinet spelen dergelijke afwegingen een ondergeschikte rol. Daarom hoopten de energiebedrijven met de zwart-gele coalitie op voor hun gunstiger beleid inzake kernenergie.

Daarvan is vooralsnog weinig te merken. De eerste concrete maatregelen bestaan nu uit een belasting die tot 70 procent van hun jaarlijkse winst kan afnemen, volgens berekeningen van *Die Zeit*. Tegelijk is de consensus over de verlenging nog altijd ver te zoeken. "De chaos is compleet," becommentarieerde onderzoekster Claudia Kemfert van het Duitse Instituut voor Economisch Onderzoek (DIW) desgevraagd aan hetzelfde weekblad.

Eind september moeten de coalitiepartijen het eens zijn geworden. Dan vindt de presentatie plaats van het 'energieconcept', waarin de bondsregering duidelijk zal maken hoe ze de milieudoelen wil halen, hoe ze duurzame energie wil stimuleren en welke rol ze kernenergie toebedeelt.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/548/politieke-chaos-rond-kernenergie>